

VIJFTIENDE HOOFDSTUK.

't Wederzien.

Pol Verhoef had een advertentie in Fransche bladen geplaatst.... zijn kreet van verlangen naar Bertha..... En nu wachtte hij te Folkestone..... 't Beiden viel hem lang en zwaar, want onrust, angst beroerde hem steeds.

Men kwam den luitenant roepen. Hij leerde op krukken gaan en strompelde naar de spreekkamer...

Nog eer hij binnentrad, strekte Bertha haar armen naar hem uit....

— Pol toch.... o, mijn arme Pol! snikte ze.... O, Pol toch.... eindelijk....

Hij, die kalm den dood in 't gelaat had gezien, de krijgsheld van de Yzer, weende nu als een kind....

— Zoo vind je me terug, zei hij schreiend.... O, Bertha.... had je me maar liever niet gevonden...

— Pol! kreet ze....

— Ik moet je laten gaan.... ik ben een verminkte, een wrak.... Ware ik niet beter dood?

— O, Pol, hoe spreek je nu?.... Pol toch.... Bemin je me dan niet meer?....

— O, Bertha.... je beminnen.... Maar zie me aan?....

— Ja, ik zie je aan, mijn held, men martelaar voor 't land.... En zoo verdenk je me.... dat ik je zou

laten, omdat je verminkt zijt.... nu je me nog meer noodig heb, nu ik je nog inniger bemin.... Bertha trok het bleeke gelaat dicht bij 't hare.... en terwijl liefde uit haar schoone oogen straalde, zei ze op teederen toon: Pol, ga je daar nu nooit meer over spreken.... nooit meer.... want je doet er me verdriet mee en jij hebt mij noodig en ik jou.... want, Pol, 'k heb je 't nog niet verteld.... ik bezit alleen jou meer op de wereld.

— En je papa.... o wat is er gebeurd? vroeg de jongeling verschrikt.

— Ik heb geen papa meer....

En toen vertelde Bertha alles....

Ja, deze beide kinderen van 't arme, arme Vlaanderen, hadden elkander noodig; veel was hun ontnomen, maar hun liefde sterkte en bemoedigde hen...

Bertha vertelde ook den dood van Antoon Deraedt. Beiden betreurden hem als een goeden broeder.... Pol plaatste advertenties om de ouders van zijn vriend op te sporen. Na twee weken kreeg hij een brief van vader Deraedt. Deze had zijn dochters gevonden en woonde met hen te Bourbourg, maar van Antoon had hij, ondanks veel opzoekingen, nog geen nieuws.

En voorzichtig schreef de luitenant hem de droevige waarheid en duidde 't graf, naar Bertha's uitlegging, op Veurne's kerkhof aan....

't Antwoord was een brief van rouw en smart.... Alles verloren te Eessen, den doolweg naar Brugge... 't zoeken naar zijn kinderen.... en dit alles hadden ze licht geteld, zoo de zoon gespaard ware gebleven.

Maar nu 't zwaarste offer....

Ja, één van de duizenden en duizenden dooden, de arme Antoon....

Eén van de duizenden en duizenden verminkten,
Pol Verhoef....

Eén van de duizenden en duizenden zwaar be-
proefden: Bertha Lievens....

En de oorlog duurde voort.... Vlaanderen, Frank-
rijk dreunden van 't krijgsgeweld en dronken al
maar door bloed.... Vernieling werkte door....

Oom Karel schreef, dat Ieperen onderging, hij
was er heen geweest en had zijn huis in puin ge-
vonden.... En de Duitschers bombardeerden gewel-
diger nog....

En hoe zou 't op 't Oostelijk front zijn?....

Over gansch Europa golfde de zee van ellende en
smarte.

A. HANS

AAN

DE YZER

Uitgever
Lodewijk Opdebeeck Antwerpen

AAN DE IJZER

DOOR

A. HANS

L. OPDEBEEK, UITGEVER
ANTWERPEN

- 1919 -

A. HANS

A L'YSER

(ILLUSTRÉ)

Prix : DEUX FRANCS

IMPRIMERIE NATIONALE L. OPDEBEEK, ANVERS